

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2014. október 21.

OLASZ NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

Általános útmutató

A javító tanár egyértelmű jelekkel, piros tollal javít: a jó megoldásokat kipipálja; a nem elfogadható megoldásokat aláhúzza; a hiányzó megoldásokat hiányjellel jelöli.

Olvasott szöveg értése

- **A feladatokat tartalmi szempontok alapján kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.**
- Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. **Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.**
- **Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.**
- Minden részfeladatra egy pont adható. Plusz pont vagy fél pont nem adható!

Compito 1 (10 pont)

- 1) G
- 2) F
- 3) A
- 4) H
- 5) B
- 6) M
- 7) I
- 8) D
- 9) L
- 10) E

Compito 2 (10 pont)

- 11) superiore
- 12) tempesta
- 13) avventura
- 14) un'esercitazione
- 15) mancanza
- 16) raggiungere
- 17) ricoverata
- 18) seguito
- 19) sperare
- 20) rinunciare

Compito 3 (10 pont)

- 21) volo
 - 22) genere
 - 23) curiosità
 - 24) gioventù
 - 25) godere
 - 26) accogliere
 - 27) valore
 - 28) insegnano
 - 29) riguarda
 - 30) esperienza
-

Nyelvhelyesség

- **A nyelvhelyességi vagy helyesírási hibával leírt megoldás nem fogadható el!**
- Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. **Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.**
- **Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.**

Compito 1 (5 pont)

- 1) paia
- 2) appartenevano / appartennero
- 3) risalenti
- 4) abbiano buttato
- 5) condizioni

Compito 2 (6 pont)

- 6) di
- 7) di / sui
- 8) in
- 9) da
- 10) da
- 11) in

Compito 3 (10 pont)

- 12) gli
- 13) sua
- 14) potesse
- 15) girerebbe
- 16) lui
- 17) è
- 18) se la cava
- 19) riuscirebbe
- 20) le
- 21) godersi

Compito 4 (9 pont)

- 22) delle sue
- 23) venivano messi
- 24) quello
- 25) ripetendone
- 26) i cui
- 27) gli hanno chiesto di
- 28) aveva mai sentito
- 29) abbia
- 30) possa

Hallott szöveg értése

- **A feladatokat tartalmi szempontok alapján kell értékelni, azaz a nyelvtani és a helyesírási hibákat csak akkor kell figyelembe venni, ha azok a válasz megértését akadályozzák.**
- Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. **Több beírt megoldás esetén a válasz akkor sem fogadható el, ha közöttük van a jó megoldás is.**
- Ha a vizsgázó ugyanarra a kérdésre egymást kizáró tartalmú megoldásokat ad, a megoldásra nem lehet pontot adni.

Compito 1 (6 pont)

Secondo questo studio, la combinazione con quattro figli sarebbe la meno felice.

1) bambine/figlie/femmine/femminucce/bimbe

Gli studiosi elencano i problemi delle famiglie con due figlie.

2) vantaggi

Di solito le figlie aiutano nelle faccende scolastiche.

3) domestiche/di casa

Le femmine danno molta importanza ai vestiti.

4) sentimenti

La famiglia generale è una pura astrazione, una nostra fantasia.

5) ideale

Diventare genitori richiede soldi e tempo e una buona dose di volontà.

6) energia

La famiglia ideale

Dopo aver esaminato la vita di duemila famiglie con dodici diverse combinazioni di figli tra maschi e femmine sotto i 16 anni, un gruppo di studiosi inglesi ha definito la famiglia perfetta costituita da mamma, papà e due bimbe. Secondo questo studio, la combinazione meno felice è quella con quattro bambine. In questi casi è davvero difficile gestirle e i litigi nascono per ogni cosa.

Nel caso in cui si abbiano due figlie femmine ci sono più vantaggi. Per esempio:

- Sono più tranquille e meno rumorose dei maschi
- Solitamente danno un aiuto nelle faccende domestiche
- Litigano poco e raramente si picchiano
- Sono abbastanza ragionevoli
- Trascorrono molto tempo insieme
- Danno molta importanza ai sentimenti

(pausa)

Si ritiene innanzitutto che la famiglia ideale sia una pura astrazione, una nostra fantasia che talvolta può divenire pericolosa, se la si insegue ossessionatamente.

La scelta di avere uno o più figli implicitamente richiede ad entrambi i futuri genitori di assumere la consapevolezza di ciò che significhi psicologicamente diventare madre e diventare padre. Tutto questo richiede energia e tempo e una buona dose di volontà. Sinteticamente questo è il percorso che può aumentare le possibilità di vivere serenamente in famiglia.

(adattato da <http://vitadicoppia.blogosfere.it>)

Compito 2 (9 pont)

	vero	falso
7.	X	
8.	X	
9.		X
10.	X	
11.		X
12.		X
13.	X	
14.		X
15.		X

Viaggio in Lapponia

La Lapponia esercita da sempre un grande fascino su chi vive in climi temperati. La gente ne ha una visione romantica, di estese foreste e deserti di ghiaccio. È il paese di Babbo Natale e delle renne, il luogo magico dove d'inverno non si vede il sole e che in estate regala lunghe giornate di luce. Indubbiamente è tutto vero, ma la Lapponia è anche una terra dura. È un posto dove non c'è immigrazione, perché il lavoro comunque scarseggia.

Siamo partiti una decina di giorni fa, sfruttando un conveniente volo Ryanair sino a Tampere e di lì viaggiando verso il grande Nord in un comodo vagone letto.

(pausa)

Alla prima tappa, ad Ylitornio, ci aspettano i proprietari della capanna dove trascorreremo le prime due notti. Letizia, mia figlia, non vede l'ora di incontrare gli husky. Nemmeno si accorge dei -14 °C che ci accolgono. Infatti decido di indossare una bella tuta da sci di tre taglie più grande, sotto la quale poter indossare tutto ciò che mi serve per sentirmi al caldo.

Arrivano gli husky. Non avrei mai immaginato che fossero così simpatici! La nostra guida li prepara e prende con sé Letizia, adagiandola in una slitta ricoperta di pelli di renna. Io e Giulio siamo nell'altra slitta e decido di guidare per prima. Seguiamo un rapido corso e partiamo... I cani sono velocissimi.

Il pomeriggio è dedicato alla visita di una fattoria dove si allevano le renne. I lapponi conservano molte delle loro tradizioni, come il rapporto speciale con le renne.

(pausa)

Il giorno dopo la destinazione è un ruscello ghiacciato, dove proveremo a pescare alla maniera lappone, cioè facendo un buco nel ghiaccio. Non è un'operazione facile. Infatti non prendiamo nulla... Viene il momento dei saluti.

Raggiungiamo Kemi in circa due ore di autobus. Kemi si affaccia sul golfo di Botnia. È il posto in cui ogni anno viene costruito il grande castello di ghiaccio che ospita al suo interno persino un hotel e un ristorante.

Poi arriva la tappa forse più attesa da mia figlia: Rovaniemi, per l'incontro con Babbo Natale. Letizia è così emozionata da non ricordare nemmeno il suo nome!

In conclusione ho trovato la Lapponia una terra affascinante e difficile. Penso che occorra amarla molto per scegliere di viverci.

(adattato da <http://www.viaggioideale.it>)

Compito 3 (9 pont)

- 16) B
- 17) C
- 18) B
- 19) C
- 20) A
- 21) B
- 22) C
- 23) C
- 24) B

Intervista a Vasco Rossi

Quando il gioco si fa duro, i duri cominciano a... ballare: è questo il nuovo motto di Vasco Rossi, cantante tuttora apprezzato, che in questi giorni infiamma gli stadi di Torino e Bologna. Le sette date sono la «seconda parte» del tour di concerti interrotto nel 2011 per motivi di salute. Il «gioco duro» è quello della malattia.

«Sono un uomo nuovo» ci dice Vasco. E davanti a una pizza e a una sigaretta elettronica, ci racconta la voglia di tornare sul palco.

Mi dicono che mangi anche un sacco di verdure. Sarai mica diventato un salutista?

«No, sono solo disciplinato. Non posso fare più sciocchezze. Nei periodi “creativi” sono meno disciplinato, in quelli operativi faccio ciò che devo. Non ero mai riuscito a smettere di fumare, ma dopo un mese in clinica attaccato alla flebo non ho più ricominciato».

E hai trovato le sigarette elettroniche...

«Le avevo già scoperte due anni fa. Ti danno la stessa soddisfazione e fanno meno male.»

(pausa)

Però ti stai allenando.

«Lo faccio tutti i giorni perché devo cantare dal vivo. Se fosse per me, non farei niente. Non sono portato per la ginnastica. Tutte le volte che devo iniziare, penso che lo sto facendo per i concerti».

Cosa rappresentano per te questi concerti, dopo due anni?

«Fare dischi mi annoia, il concerto è il motivo per cui nascono le canzoni: si scrivono per cantarle a qualcuno. Nella vita tutto è un casino, ma quando parte la musica tutto quadra».

Quindi l’hai fatto soprattutto per te stesso?

«La scusa è recuperare le date e chiudere il tour, ma la verità è che volevo fare concerti. Non vedevo l’ora».

(pausa)

Come sei cambiato in questi due anni, dopo i momenti difficili?

«Mi ero stufato del ruolo della rockstar, volevo tornare a essere un artista che scrive canzoni. Ma, dopo questa brutta esperienza, mi è tornata la voglia. C’è speranza per tutti.»

E dopo il tour? Sei già proiettato verso il prossimo autunno?

«Io faccio sempre progetti. Non costa niente. Ne ho tantissimi. Devo imparare l’inglese, lo dico da anni. Imparare a nuotare, invece, ho lasciato perdere. E ho intenzione di scrivere ancora canzoni».

(pausa)

La vita da rockstar è quella di un tempo?

«Nei primi anni il vero divertimento arrivava dopo il concerto: le donne, la notte, i viaggi. Poi arrivi a un punto in cui cambia tutto, ci sono orari da rispettare, diventi disciplinato per necessità. Io poi sono un professionista: faccio le cose sul serio, meglio che posso».

Ai tuoi concerti ci sono tutti, dai teenager ai tuoi coetanei. Le tue canzoni parlano a tutti. Come te lo spieghi?

«Ci ho pensato molto. Rimango sempre stupito quando vengono ragazze di 20 anni a dirmi che vanno pazze per canzoni che ho scritto 25 anni fa. Penso che siano istantanee di fasi che tutti attraversano, prima o poi. »

(adattato da <http://www.sorrisi.com>)

Átváltási táblázat

Feladatpont	Vizsgapont
24	30
23	29
22	27
21	26
20	25
19	24
18	22
17	21
16	20
15	19
14	17
13	16
12	15

Feladatpont	Vizsgapont
11	14
10	12
9	11
8	10
7	9
6	7
5	6
4	5
3	4
2	2
1	1
0	0

Íráskészség

Általános útmutató

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy **a dolgotat minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.**

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szöveggörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	4
Szókincs, kifejezésmód	3
Nyelvhelyesség, helyesírás	4
Íráskép	1
Összesen	12

Amennyiben a dolgozat a *Tartalom és a szöveg hosszúsága* szempont alapján 0 pont, akkor nem értékelhető a többi szempontok alapján sem, azaz az összpontszám is 0.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, és milyen mélységben tárgyalta őket; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy a mondat szerkezetek és a nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata.

Íráskép

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála (első feladat)

Tartalom és a szöveg hosszúsága

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat.
Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki.	Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a harmadikat csak részben.	Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a harmadikat egyáltalán nem; illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.	Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően, csak egyet vagy kettőt részben, és van olyan is, amelyet egyáltalán nem.
A szöveg terjedelme 120–150 szó között van.	A szöveg terjedelme 90–119 vagy 151–180 szó között van.	A szöveg terjedelme 90 szó alatt vagy 180 szó fölött van.	A szöveg terjedelme nem éri el a 60 szót.

Szókincs, kifejezőmód

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, választékos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra.	A szöveget kevésbé változatos szókincs és a szinthez képest egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen.
	A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.	A vizsgázó nem törekszik igényes nyelvhasználatra.	A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti a szöveg megértését.
		Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként nehezíti a mondanivaló megértését is.	

Nyelvhelyesség, helyesírás

4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ, mondatszerkesztése is igényes.	A vizsgázó törekszik igényes nyelvtani szerkezetek használatára és az igényes mondatszerkesztésre.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani szerkezeteket használ, és nem törekszik igényes mondatszerkesztésre.	A szöveget nem a szintnek megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani szerkezetek és igénytelen mondatszerkesztés jellemzi.
A szöveg hibátlan, vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba található benne.	A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba vagy egy-két, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló, vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.	A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló és több, a szöveg megértését nehezítő hiba található.

Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás és/vagy áttekinthetetlen törlések és javítások.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Maximális pontszám
Tartalom és a szöveg hosszúsága	5
Szövegalkotás	2
Szókincs, kifejezésmód	5
Nyelvhelyesség, helyesírás	5
Íráskép	1
Összesen	18

Amennyiben a dolgozat a *Tartalom és a szöveg hosszúsága* szempont alapján 0 pont, akkor nem értékelhető a többi szempontok alapján sem, azaz az összpontszám is 0.

Az értékelési szempontok kifejtése

Tartalom és a szöveg hosszúsága

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt; hány irányító szempontra tért ki, milyen mélységben tárgyalta őket, mennyire sikerült a témát tágabb kontextusba helyezni és érvekkel alátámasztania véleményét; megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

Szövegalkotás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy logikus-e az irányító szempontok, az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése; megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés és befejezés; hogy a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.

Nyelvhelyesség, helyesírás

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak; hogy a mondszerkezetek és a nyelvtani struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata.

Íráskép

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála (második feladat)*Tartalom és szöveg hosszúsága*

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat.</p> <p>Valamennyi irányító szempontot megfelelően kidolgozta.</p> <p>A szöveg terjedelme 200–250 szó között van.</p>	<p>A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet vagy kettőt megfelelően dolgozott ki, a harmadikat csak részben vagy egyáltalán nem, illetve egy irányító szempontot megfelelően, a többit csak részben.</p> <p>A szöveg terjedelme 160–199 vagy 251–290 szó között van.</p>	<p>A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, ezen kívül még egyet részben, a harmadikat egyáltalán nem, illetve valamennyi irányító szempontot csak részben.</p> <p>A szöveg terjedelme 160 szó alatt vagy 290 szó fölött van.</p>	<p>A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat.</p> <p>Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően.</p> <p>A szöveg terjedelme nem éri el a 120 szót.</p>

Szövegalkotás

2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok, érvek elrendezése logikus.</p> <p>A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hozott létre.</p> <p>A szöveg formai tagolása megfelelő.</p>	<p>A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű, sok a gondolatismétlés.</p> <p>A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p> <p>Amennyiben a szöveg formailag nem megfelelően tagolt, az alacsonyabb pontszámot kell adni.</p>	<p>A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást.</p> <p>A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen, túlnyomórészt összefüggéstelen mondatokból áll.</p>

Szókincs, kifejezőmód

5–4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő választékos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.</p>	<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi.</p> <p>A vizsgázó törekszik az igényes nyelvhasználatra.</p> <p>A szóhasználat csak néhány helyen nem megfelelő, ez azonban nem nehezíti jelentősen a szöveg megértését.</p>	<p>A szöveget kevésbé változatos szókincs és a szinthez képest egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik igényes nyelvhasználatra.</p> <p>Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként nehezíti a szöveg megértését is.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes, a nyelvhasználat igénytelen.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen nehezíti a mondanivaló megértését.</p>

Nyelvhelyesség, helyesírás

5–4 pont	3–2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ, mondat szerkesztése is igényes.</p> <p>A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba található benne.</p>	<p>A vizsgázó törekszik az igényes nyelvtani szerkezetek használatára, az igényes mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben több, a szöveg megértését nem nehezítő nyelvi (mondattani, alaktani, helyesírási) hiba vagy egy-két, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A vizsgázó egyszerű nyelvtani szerkezeteket használ, nem törekszik igényes mondat szerkesztésre.</p> <p>A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló vagy néhány, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>	<p>A szöveget nem a szintnek megfelelő, túlságosan egyszerű nyelvtani szerkezetek és igénytelen mondat szerkesztés jellemzi.</p> <p>A szövegben sok, a szöveg megértését nem befolyásoló és több, a szöveg megértését nehezítő hiba található.</p>

Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Olvashatatlan kézírás és/vagy áttekinthetetlen törlések és javítások.